

Dinsdag 14 augustus 1917 – ochtendeditie

Londen, 13 augustus. Officieel avondbericht: Vanochtend verhoging van de vijandelijke artilleriekracht ten zuiden van de weg Kamerijk-Atrecht en bij Nieuwpoort.

Onze vliegtuigen en ballons zijn gisteren druk en met succes in verbinding met ons geschut aan het werk geweest. Wij hebben veel foto's genomen en overdag vier vijandelijke vliegvelden zwaar gebombardeerd. De vijandelijke vliegdiens toonde zich opnieuw bijzonder belust op de aanval. Negen Duitse toestellen werden geveld, twee in onze linies en acht andere werden stuurloos neergejaagd. Zeven van de onze zijn zoek.

Berlijn, 13 augustus. Officieel avondbericht: In Vlaanderen levendige geschutsstrijd.

Berlijn, 13 augustus. Na de met grote verliezen mislukte aanval van 10 en 11 dezer, luidde in Vlaanderen op de 12^e de militaire bedrijvigheid. Pas in de loop van de namiddag en de avond nam het artillerievuur van Merkem tot aan de Leie toe en zwol op sommige plaatsen tot stelselmatig vernielingsvuur aan.

In de streek ten oosten van Mesen stelde de Engelse infanterie zich op voor een bestorming. De samentrekking werd echter bijtijds gemerkt en door vernietigingsvuur verstrooid.

Duitse patrouilles rukten met goed gevolg op in het trechterveld. Uit een voor het front liggende tank werd een machinegeweer ingeleverd.

Engelse torpedojagers werden door Duitse zeevliegtuigen op 12 dezer om één uur 's middags met bommen aangevallen en verdreven. Een torpedojager werd, naar men waarnam, getroffen.

In de lucht.

Londen, 13 augustus. De admiraliteit deelt mede, dat een vijandelijk vliegtuig van het Gotha-type bij de terugkeer van het Duitse eskader naar de Belgische kust vernietigd is. Tegelijkertijd werd een zeevliegtuig van de vijand bij de kust van Vlaanderen vernield.

Een groot aantal militaire vliegtuigen raakte boven zee slaags met andere Duitse vliegtuigen, zonder dat het tot een beslissende uitslag kwam.

De vlieger, die het Gotha-vliegtuig vernielde en die een landvliegtuig bestuurde, meldt dat hij eerst een vijandelijk vliegtuig achtervolgde, daarbij vliegend op twaalfduizend voet hoogte van Noord-Voorland tot ongeveer vijftien mijl van Zeebrugge. Hier raakte hij de vijand kwijt. Terugkerend naar de mond van de Theems, zag hij afweerprojectielen bij Southend springen en vloog daarheen, terwijl hij in de lucht hoger klom. Hij nam toen acht Gotha's waar, die door vier, in noordoostelijke richting stevenende, Engelse vliegtuigen nagezet werden. De vijandelijke vliegtuigen waren ongeveer 2000 voet boven hem, toen hij onder hen kwam. Hij begon de achtervolging, waarbij hij tot 18.000 voet klom en viel toen hij ongeveer 30 mijl ver boven zee was, vruchteloos aan. Toen zag hij een enkel vijandelijk vliegtuig 4000 voet beneden de vijandelijke formatie, dat echter met deze gelijk op vloog. Hij viel het van voren aan, waarbij hij de vijand op het water naar beneden dreef. De waarnemer zag het toen over de kop slaan. Een van de inzittenden hing aan de staart van het vliegtuig. Daarop wierp hij hem zijn reddingsgordel toe en deed twee of drie rondvluchten om hen heen, voor hij naar Engeland terugkeerde. Op de terugtocht trachtte hij de plaats, waar het vijandelijk vliegtuig zich bevond, aan Engelse torpedojagers mede te delen.

Over de grens gekomen.

Wegens het hevig onweer, dat gisteren boven Vlaanderen woedde, is de stroom van de elektrische draad uitgeschakeld. Drie Duitsers maakten van de gelegenheid gebruik en ontsnapten. Ze werden te Sluis onder militaire bewaking gesteld.

Dinsdag 14 augustus 1917 – avondeditie

Belgische hardsteen.

Het dagelijks bestuur van de Bond van patroonsverenigingen van stenhouwers wijst in een verzoekschrift aan de minister van landbouw, nijverheid en handel nogmaals op de grote schaarste in ons land aan Belgische hardsteen. Het zegt, dat aan de Belgische groeven grote voorraden hardsteen ter verzending gereed liggen, en alles afhangt van het beschikbaar stellen van wagons door het Duitse gouvernement.

Een regeling, bij eventuele aanvoer, door het distributiebureau voor bouwmaterialen, acht het niet in het belang van de werkgevers, en door de grote verschillen in de behoeften, wat afmetingen betreft, niet uitvoerbaar.

De Belgische havens.

In het te Maastricht verschijnende Belgische blad Nouvelles schrijft Teugels de Vos:

Er zal weldra van de belangrijkste Belgische havens niets meer over blijven. Ten einde de Duitsers uit Oostende en Zeebrugge te verdrijven, moet het in 1914 begonnen werk der vernietiging daar volbracht worden. De veiligheid van de Engelse kusten vergt deze

droeve arbeid. Brugge, de reparatiehaven voor de duikboten, blijft het aanvalsdoel der Engelse vliegers; Gent heeft eveneens herhaalde malen blootgestaan aan luchtaanvallen. Het lot van Antwerpen blijft onrustbarend. Het geldt als de concurrent van Hamburg en daarom zullen de Duitsers het zoveel mogelijk schade toebrengen. In welke toestand zullen de binnenhavens van Gent en Brugge zich na de ontruiming door de Duitsers bevinden? Men siddert bij deze gedachte!

Bij de dood van onze landgenoten door de bommen van de ententevliegers, hebben wij ons neergelegd, omdat dit behoort tot de onvermijdelijke oorlogsnoodzaak. Maar het vooruitzicht op nieuwe verwoestingen in België van de aanstaande militaire operaties, doet ons de toekomst van België zeer donker inzien ...

Laten wij onszelf niets wijsmaken: niet alleen onze vijanden en de neutralen zullen ons na de oorlog concurrentie aandoen. In alle landen worden grote voorbereidingen gemaakt voor de komende economische oorlog, en België, omgeven door mededingers, zou geheel in beslag genomen door de wederopbouw van zijn ruïnes, het slachtoffer worden van zijn offervaardigheid jegens zijn vrienden ... Men schuwt het, aan een dergelijke ongerechtigheid te geloven! België heeft recht op volkomen en spoedige schadevergoeding, opdat het niet ten onder zou gaan in de economische wereldstrijd, de enige bron van zijn toekomstige opbloei.

Moorddadige uitvindingen.

Sedert enige tijd werd er beweerd, zo schrijft de Temps, dat de Duitsers nieuwe moorddadige uitvindingen in toepassing brachten, die ze in hun laboratoria uitgedacht hadden. Sommige granaten, zegt het blad, bevatten een samenstelling, die een gas vormt, dat langzaam de kleren doordringt, de huid bereikt en daar

brandwonden van de tweede graad veroorzaakt, die eerst na 24 uur, ja soms pas na 48 uur merkbaar worden. Andere granaten van heel kleine inhoud, laten bij het breken een vloeistof ontsnappen, die bij verdamping een gas vormt, dat vergiftigingsverschijnselen te voorschijn roept, die eveneens zeer langzaam opkomen. Met deze granaten zijn de Franse steden achter het front in Vlaanderen de laatste dagen letterlijk overstroomd. De stad Armentières heeft in het bijzonder herhaaldelijk aan bombardementen blootgestaan en de giftige gassen hebben zoveel slachtoffers gemaakt, dat men besloten heeft de bevolking weg te voeren.

De Dépêche de Lille deelt er o.m. het volgende over mede:

Armentières is de eerste stad in de geschiedenisboeken die letterlijk vergiftigd is. Terwijl de projectielen van groot kaliber de gebouwen troffen, door verscheidene verdiepingen heen sloegen en de bewoners dwongen een wijkplaats te zoeken in hun kelders, vielen er een massa kleine granaten, waarvan de kracht niet groot genoeg zou geweest zijn om een gat in de weg te slaan, in de straten, op de binnenplaatsen en in tuinen neer. Deze granaten bevatten geen kruit, geen gas, maar slechts een kleurloze vloeistof, die zich over de grond verspreidde. Minder vluchtig dan men zou denken, verdween het pas door de Duitse chemici uitgevonden product niet onmiddellijk; enige uren na de val ziet men er nog de sporen van. Het verdamt vrij langzaam, een zwaar gas vormend, dat door afsluitingen heen dringt en in de onderverdiepingen zakt. Dit gas is taai; men heeft opgemerkt, dat het meer slachtoffers onder vrouwen dan onder mannen gemaakt heeft, omdat het in het haar van de vrouwen doordringt en daar gemakkelijk blijft zitten. Tevens is de tabaksrook voor de mannen een ongezoekt voorbehoedmiddel geweest. Omtrent de reuk van het gas zijn de meningen verdeeld; sommigen hebben gemeend dat ze er acetyleen in roken, anderen de geur van reseda, de meeste mensen doet de geur aan sterke mosterd

denken. De uitwerking van dit gas is niet onmiddellijk; de vergiftiging geschiedt vrij langzaam. Inwoners van Armentières die 's ochtends het gas ingeademd hadden, zijn nog thuis kunnen komen zonder zich onwel te voelen; ze hebben zelfs hun middagmaal kunnen nemen, maar vijf of zes uur later waren ze verplicht naar bed te gaan en hun toestand verergerde dan snel. De ongelukkigen kregen eerst verschijnselen van bronchitis, de ogen zwollen op, ze verloren snel hun gezichtsvermogen; alle slijmvliezen waren aangedaan; zij hadden inwendig een brandend gevoel en overal brandwonden; dan kwam er een hoest opzetten, die niet meer verdween, met koorts; het aangezicht werd lijkleek en de dood trad weldra in. Tal van slachtoffers van de vergiftiging te Armentières zijn intijds onder behandeling kunnen komen, maar allen zijn nog niet gered.

... De Engelsen stellen een onderzoek in naar de samenstelling van deze giftige granaten, die de Duitsers, naar men gelooft, voor het eerst te Armentières gebruikt hebben. De uitwerking vertoont overeenkomst met die van de traanverwekkende gassen die een veertien dagen geleden een groot aantal Engelse militairen tijdelijk blind gemaakt hebben: echter is de uitwerking van het nieuwe vergif veel ernstiger.